МОВА ВЫДАННЯЎ

ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

МОВА ВЫДАННЯЎ СКАРЫНЫ

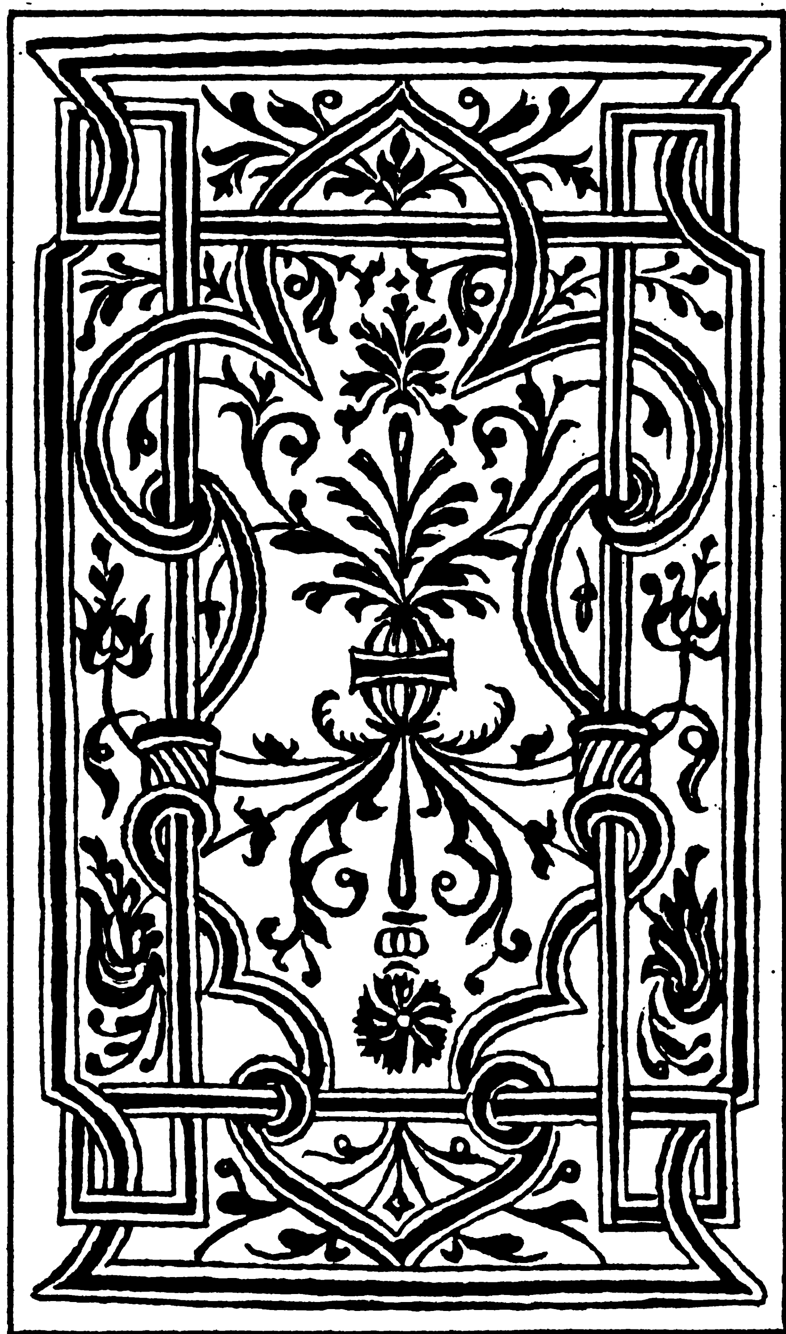

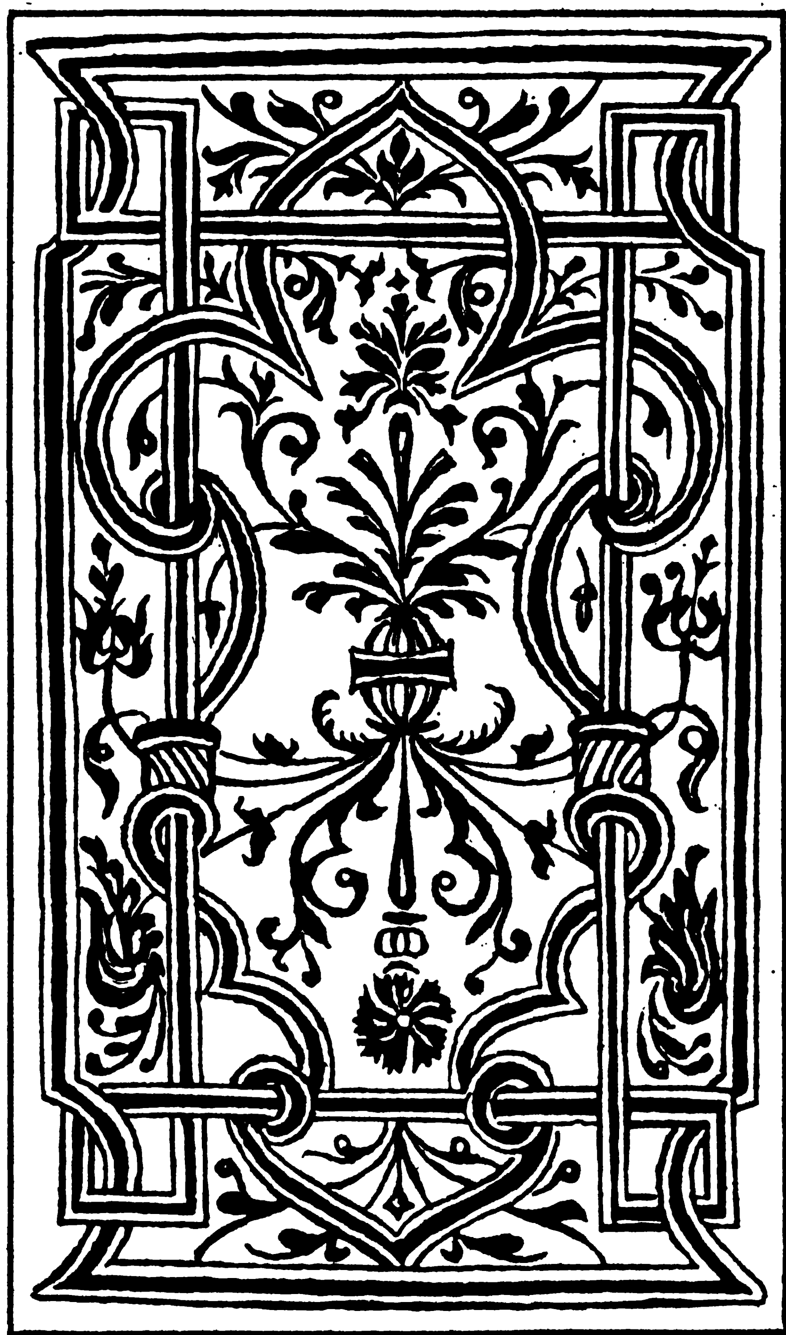

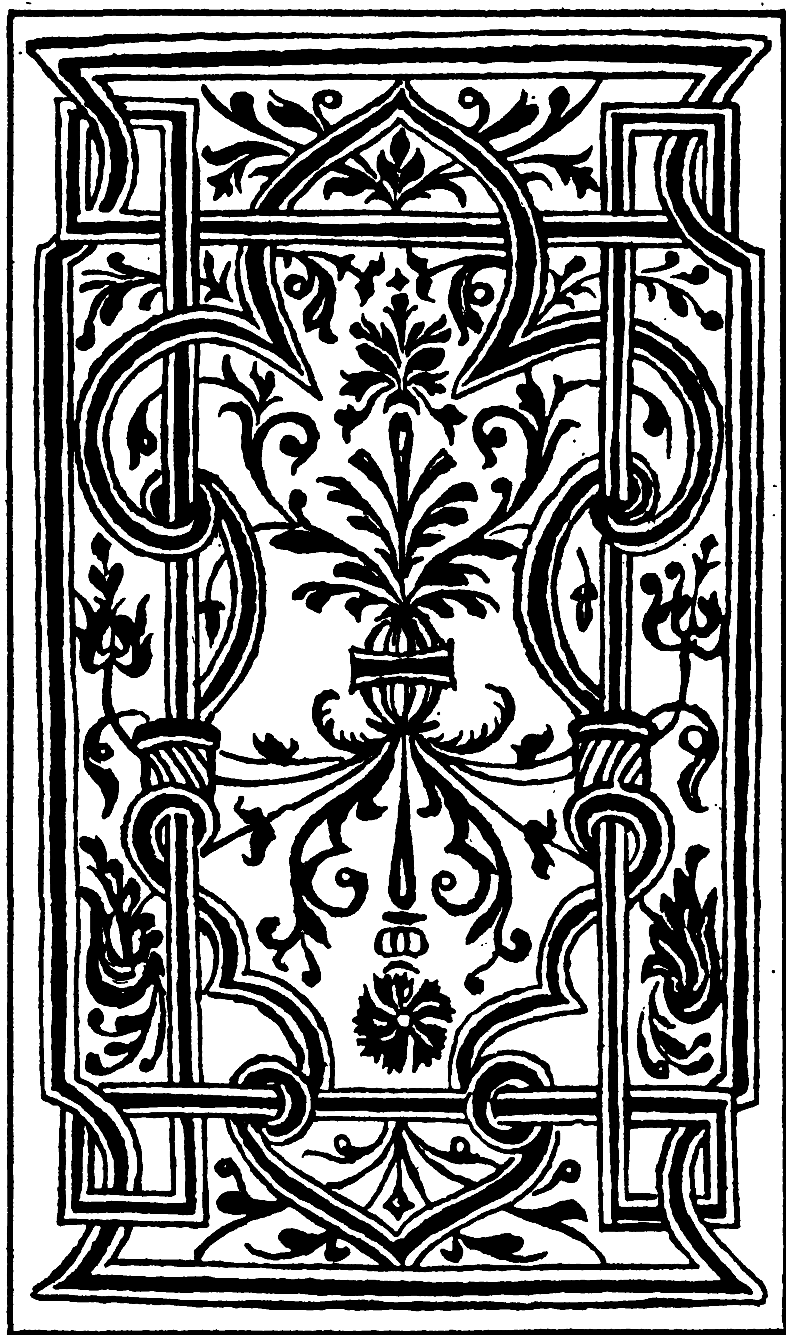

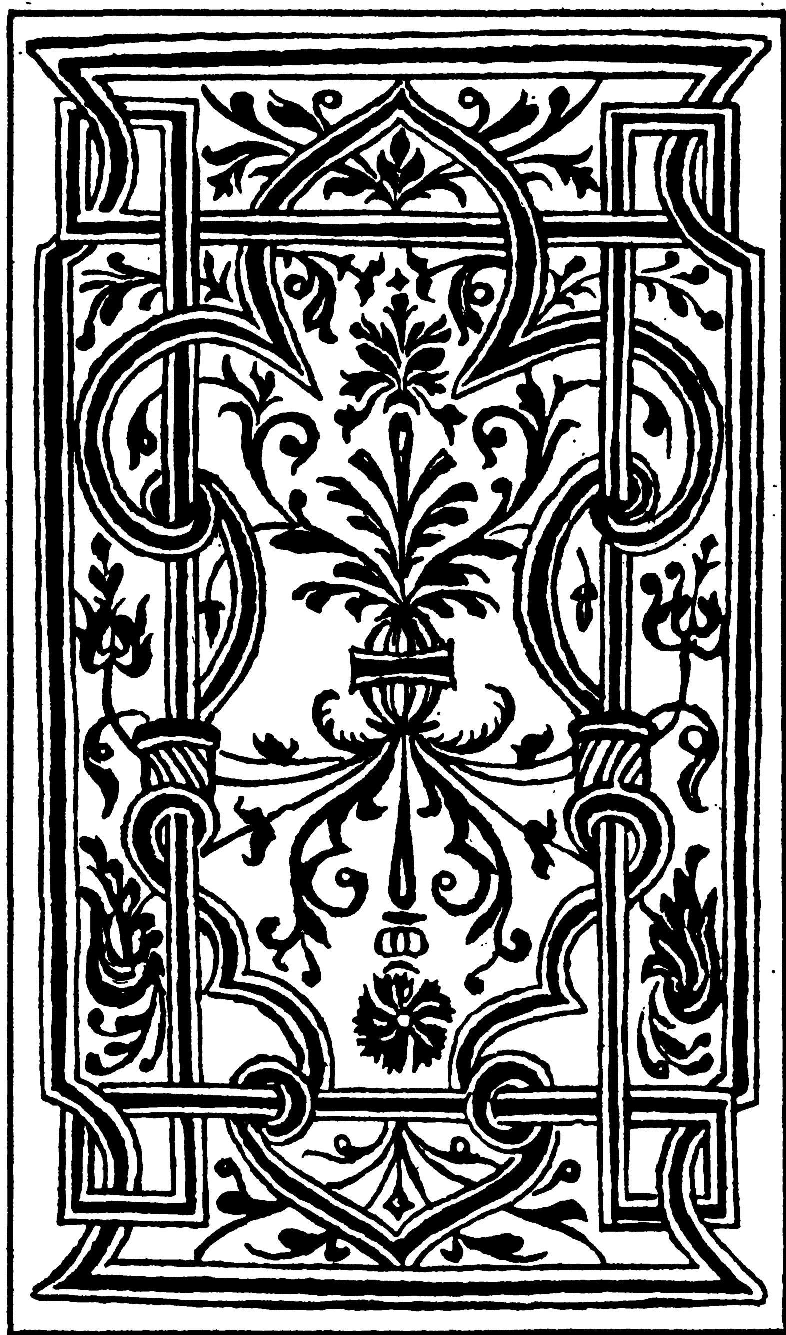

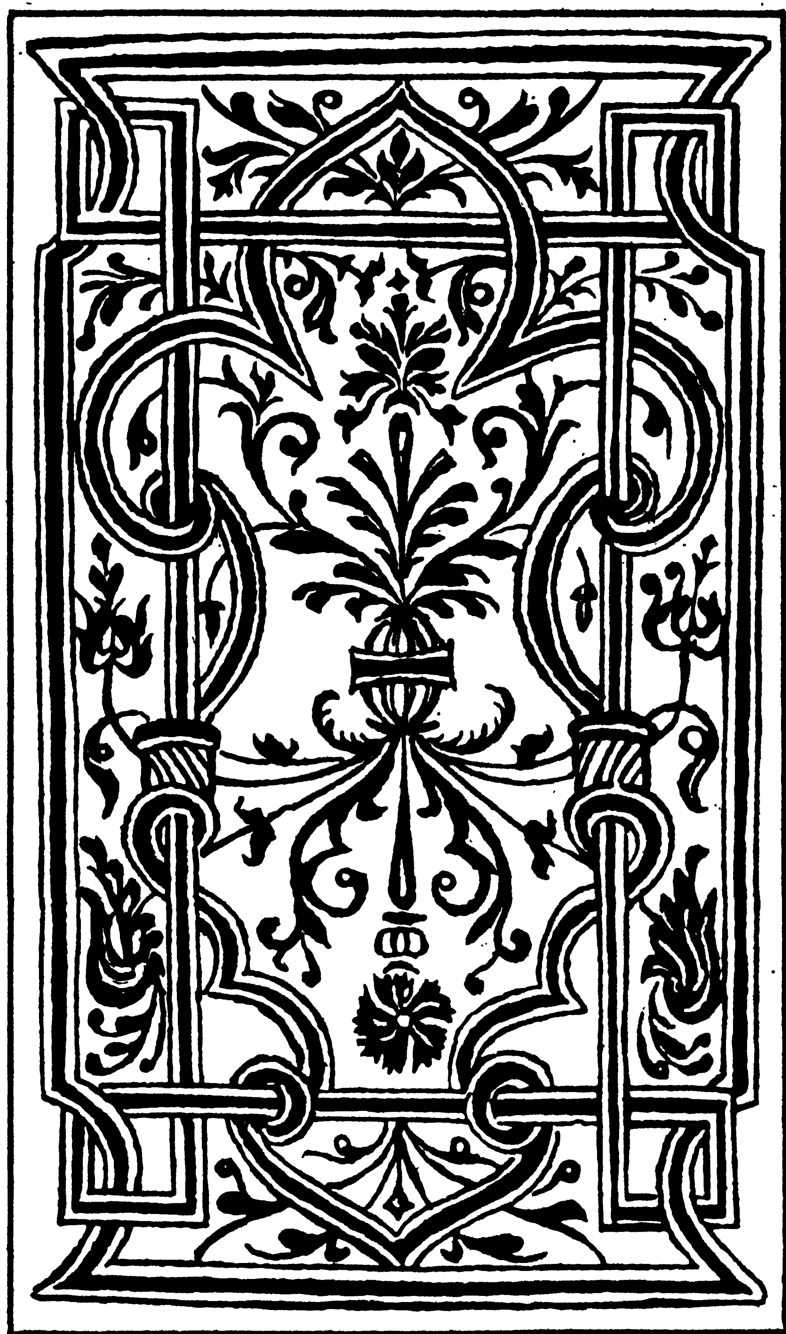

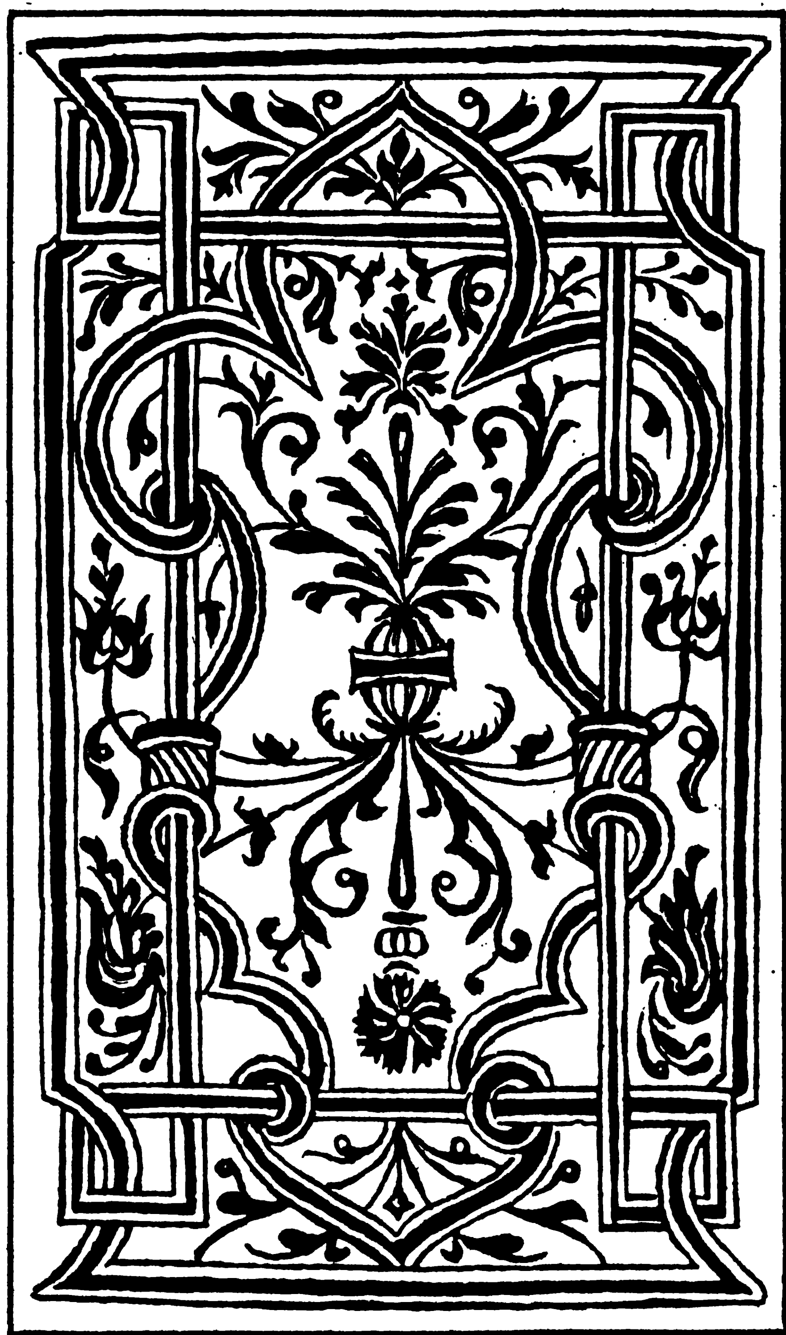

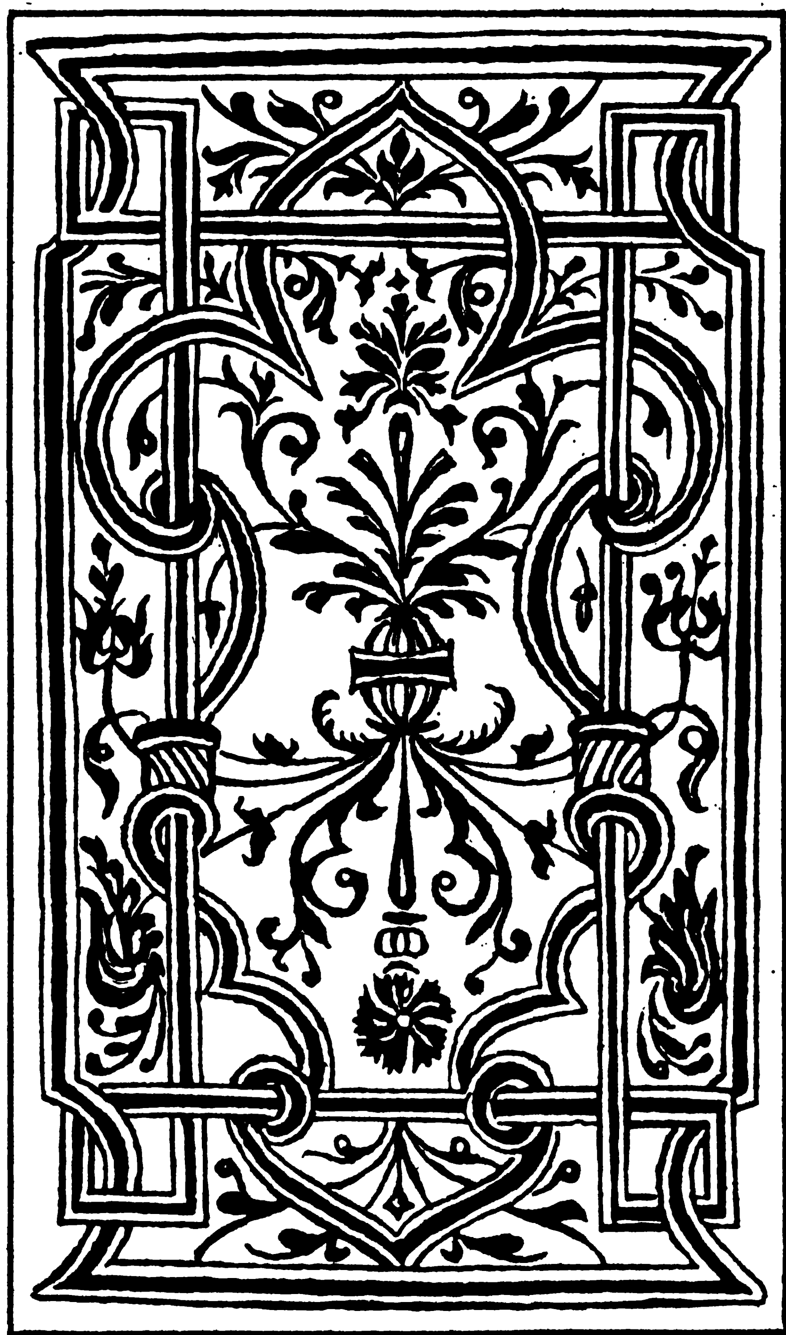

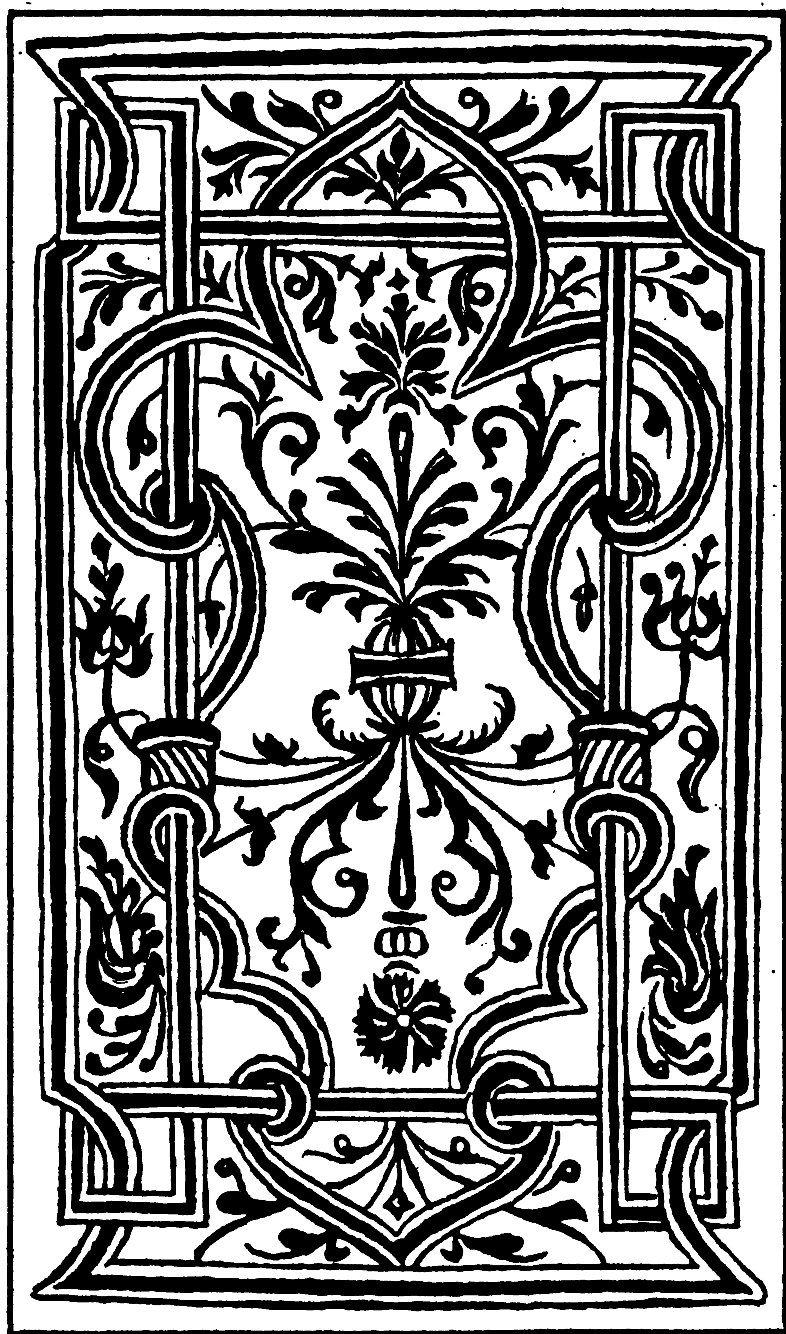

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фλароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванові́ч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванові катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фλароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фпароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванові катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванович катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фвароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фلароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фლароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фלароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фларoўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фмароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фلароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фλароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванові чкатэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фламоўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванович катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фмароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фლароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванові́ч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаносцай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Лeвановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фіароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фლароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фвлароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванові катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблii, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фλароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фрароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фнароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фрароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фλароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Леванові́ч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнаноснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Біблії, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фдароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем пераможнай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Фляроўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

Уладзіміраў абыходзіць вельмі важнае і цікавае пытанне аб тым, *у якой меры можам мы лічыць мову Скарыны беларускай»* [21, с. 262]. Сам Воўк-Левановіч катэгарычна сцвярджаў, што для выданняў Скарыны характэрна «ў большасці царкоўнаславянская мова з моцным элементам жывой беларускай мовы і са слядамі літаратурнага ўплыву чэшскай і польскай моў» [21, с. 263]. Такога ж погляду прытрымліваюцца і некаторыя іншыя вучоныя, якія спецыяльна вывучэннем моўных сродкаў Скарыны не займаліся, але імкнуліся вызначыць яго ролю ў агульным працэсе развіцця мовы рэлігійнай пісьменнасці старажытнай эпохі. Напрыклад, французскі славіст А. Мартэль таксама лічыў, што Скарына ў сваёй дзейнасці не мог кіравацца свядомым імкненнем зрабіць зразумелай традыцыйную мову Бібліі, паколькі сам выдавец рэкамендаваў сваім чытачам вывучаць граматыку па Псалтыры, выдадзеным ім на царкоўнаславянскай мове [33, с. 104]. Царкоўнаславянскую аснову мовы выданняў Скарыны прызнаваў і чэшскі скарыніст А. В. Флароўскі: «Біблію Скарыны,— пісаў ён,— наўрад ці можна называць Бібліяй на жывой заходнерускай народнай мове,— яе пануючая моўная стыхія — царкоўнаславянская з нешматлікімі, праўда, элементамі іншага паходжання, але гэта — не помнік сістэматычнага пераадолення традыцыйнай царкоўнаславянскай асновы, хоць яна і не захавана тут з усёй паслядоўнасцю і дакладнасцю, але паддалася ўздзеянню і жывой мовы самога Скарыны і літаратурных — не царкоўнаславянскіх,— а чэшскіх і інш. дапаможнікаў» [53, с. 169].

Адсутнасць адзіных поглядаў на мову Скарыны тлумачыцца перш за ўсё пэўнай аднабаковасцю ў вывучэнні яго пісьмовай спадчыны. Па-першае, кнігавыдавецкая спадчына Скарыны звяртала на сябе ўвагу галоўным чынам з пункту погляду адлюстравання ў ёй рыс жывой беларускай мовы, а напластаванні іншых моўных стыхій і іх удзельная вага ў агульнай сістэме скарынінскай мовы, як правіла, заставаліся ўбаку. Такі падыход характэрны не толькі для беларускага гістарычнага мовазнаўства. Даследчыкі гісторыі царкоўнаславянскай мовы звярнулі ўвагу, што ў сучасных славістычных даследаваннях наогул адносіны паміж «царкоўнаславянскімі» і «нацыянальнымі» моўнымі кампанентамі ўсё яшчэ разглядаюцца ў адносінах канфлікту і ўзаемных адхіленняў. Некаторыя славянскія вучоныя так захапляюцца апісаннем перамаганоснай «барацьбы» славянскіх нацыянальных моў супроць «чужых» структур царкоўнаславянскай мовы, што яны забываюць апісваць свайго лінгвістычнага «ворага» [43, с. 32].

Па-другое, вывучэнне мовы Скарыны звычайна праводзіцца без супастаўлення яе з адпаведнымі сродкамі беларускай літаратурна-пісьмовай мовы папярэдняга, сучаснага Скарыне і наступнага перыядаў (на гэты недахоп звяртаў увагу яшчэ А. І. Сабалеўскі).

Нарэшце, дакладнаму вырашэнню пытання аб мове Скарыны

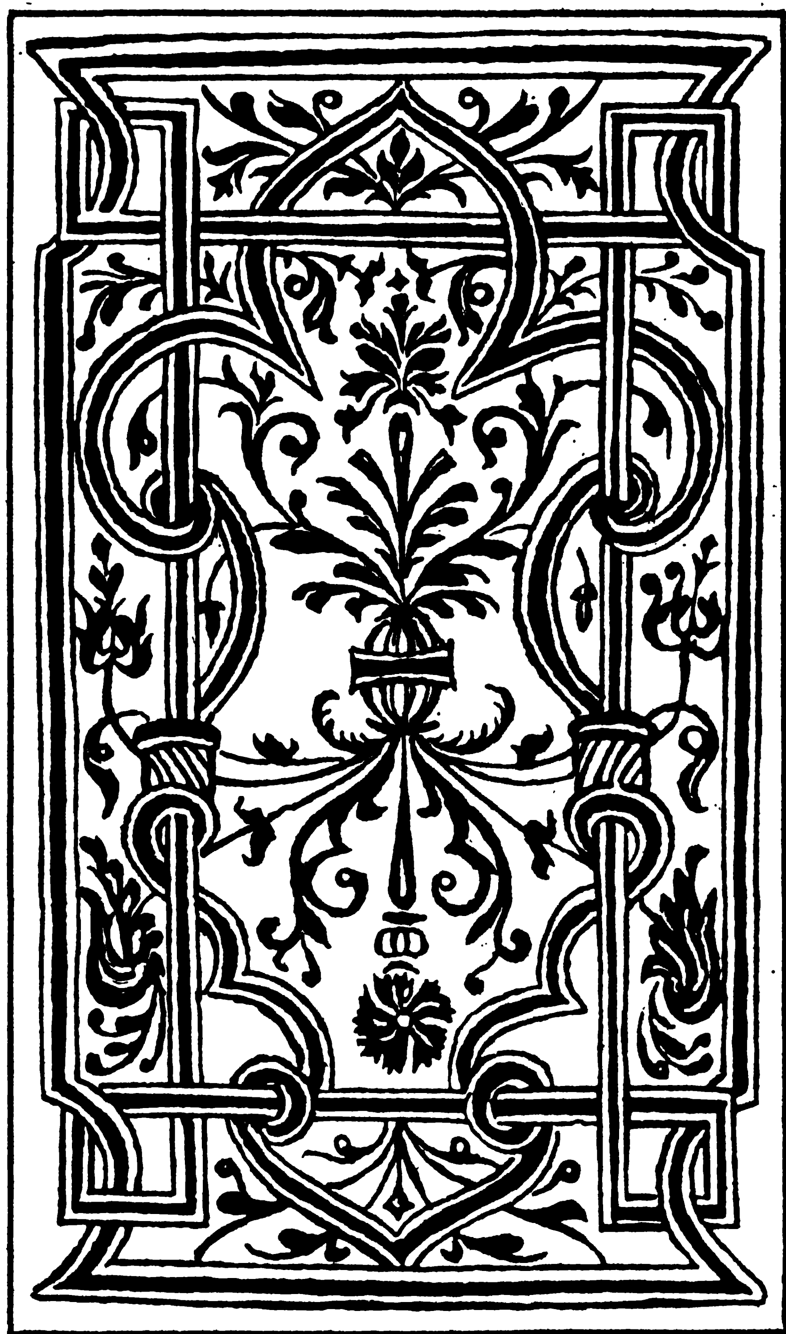

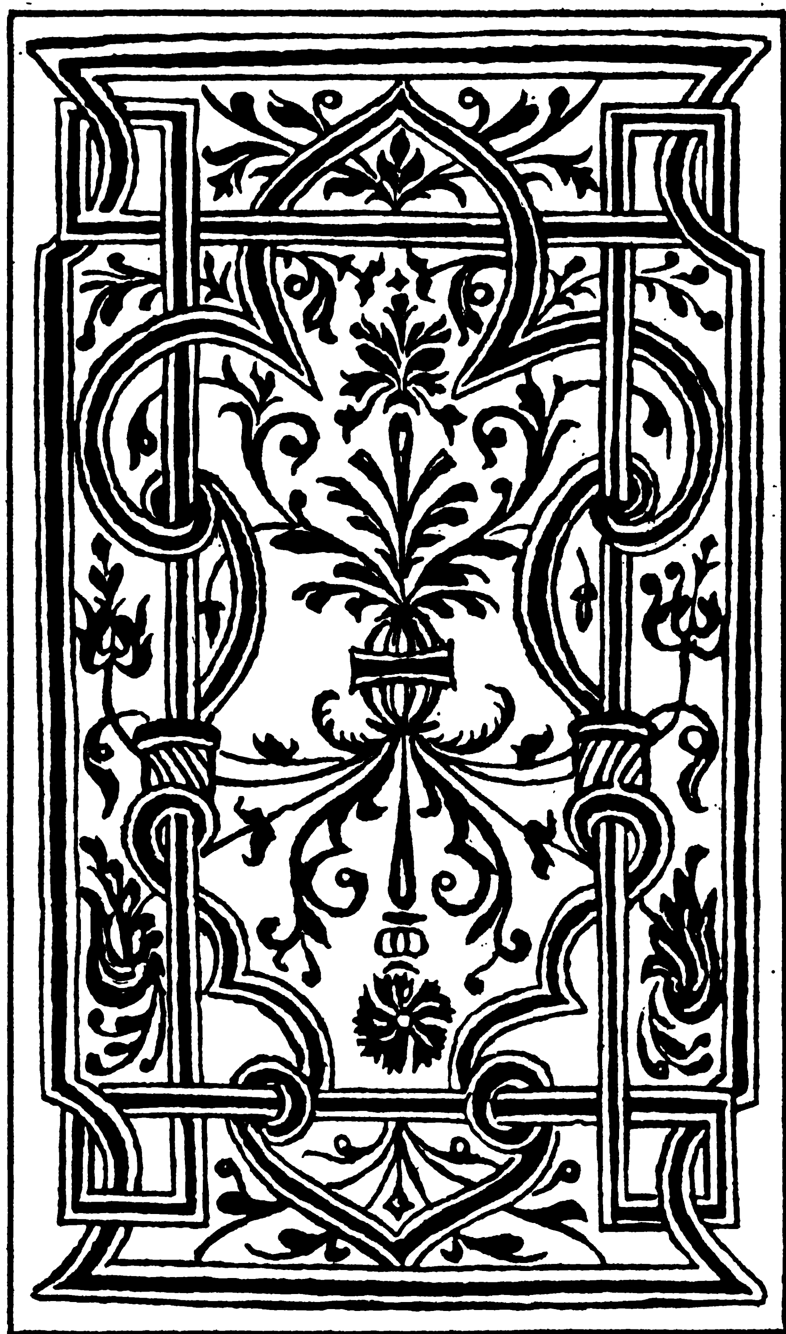

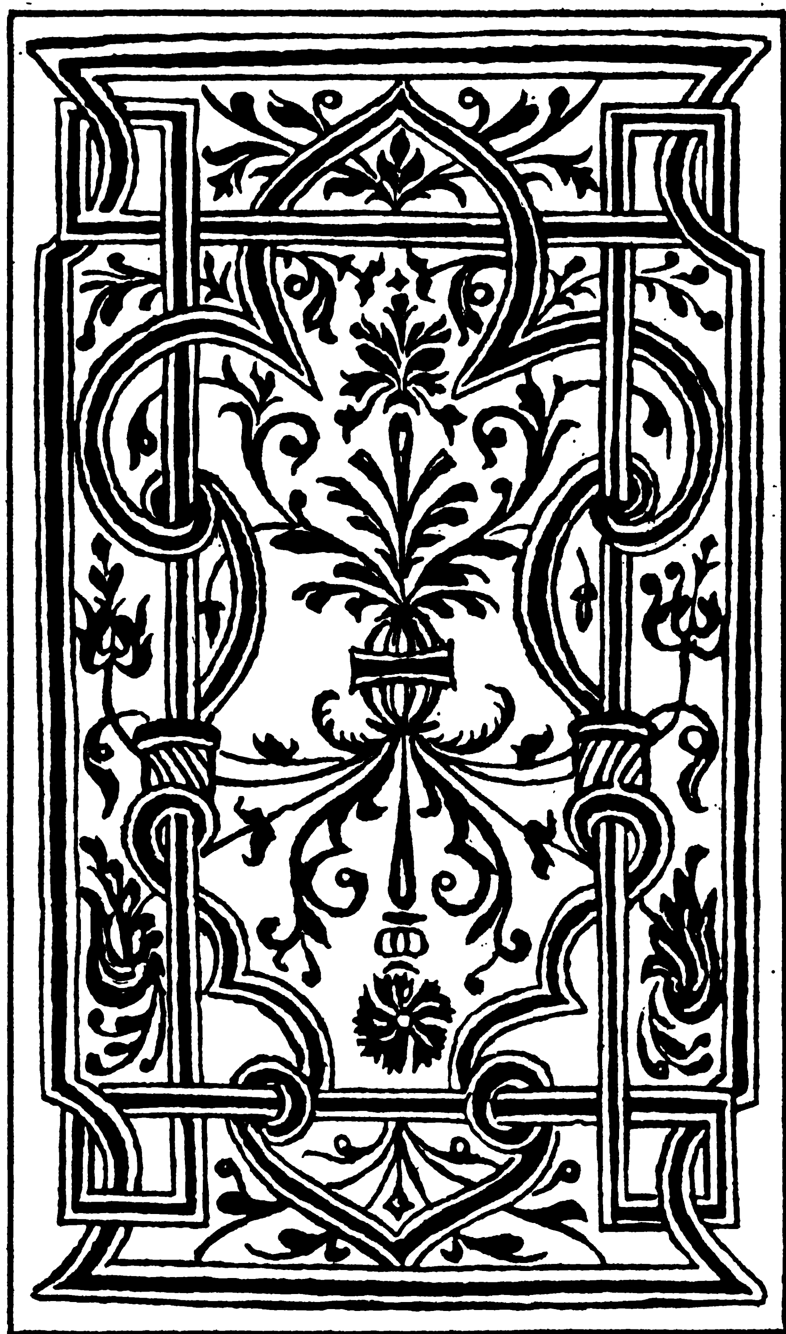

3 р. 30 к.

МОВА ВЫДАННЯЎ СКАРЫНЫ